

Żanna POPLAWSKA
Politechnika Lwowska
Instytut Ekonomii i Zarządzania

KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI UKRAINY – PROBLEMY I OSIĄGNIĘCIA

Streszczenie. W artykule przedstawiono wybrane metodyki oszacowania konkurencyjności gospodarki narodowej na podstawie podejścia różnych autorów. Pokazano osiągnięcia oraz przeanalizowano przyczyny problemów gospodarki narodowej Ukrainy na podstawie rankingu Światowego Forum Ekonomicznego.

COMPETITIVENESS OF UKRAINE ECONOMY – PROBLEMS AND ACHIEVEMENTS

Summary. This article presents different methods estimate the competitiveness of the national economy on the basis approaches of different authors. Shown achievements and examines the reasons behind the problems of the national economy of Ukraine – based on ranking by the World Economic Forum.

1. Wstęp

Konkurencyjność stanowi uniwersalny wymóg funkcjonowania każdego podmiotu gospodarczego w warunkach gospodarki rynkowej. Jednak czynniki, które definiują poziom konkurencyjności gospodarki narodowej Ukrainy, wykorzystywane są nie w pełni, co nie może zabezpieczyć trwałego i stabilnego wzrostu ekonomicznego.

2. Zasady oceny konkurencyjności gospodarki narodowej

Na różnych etapach rozwoju nauk ekonomicznych problemami konkurencyjności zajmowali się tacy wybitni naukowcy, jak: W. Leontjew, B. Olin, P. Krugman, J. Saks, ale największy wkład w badanie przewag konkurencyjnych i konkurencji międzynarodowej należy do M. Portera, kontynuującego współpracę ze ŚFE¹. Współczesna statystyka międzynarodowa opracowuje i stale doskonali metodyki obliczenia międzynarodowej konkurencyjności krajów, co odzwierciedla potencjał i przewagi porównawcze każdego z nich. Zespół autorów pod kierownictwem J. Saksy wychodzi z założenia, że w warunkach współczesnej konkurencji globalnej osiągnięcie przewag konkurencyjnych jest możliwe tylko pod warunkiem wykorzystywania innowacji. Dlatego na specjalną uwagę zasługuje ogólny wskaźnik makrokonkurencyjności lub indeks wzrostu konkurencyjności – Growth Competitiveness Index – *GCI*, który również corocznie określany jest przez ŚFE². Odzwierciedla on zdolność gospodarek narodowych w przeciągu średnioterminowego okresu do osiągnięcia stabilnego rozwoju na podstawie wiedzy i technologii.

U podstaw tworzenia rankingów konkurencyjności międzynarodowej krajów przez różne instytucje leżą odmienne metodyki. Na przykład, Centrum wyznaczenia konkurencyjności Międzynarodowego Instytutu Rozwoju Zarządzania (IMD) w Lozannie wykorzystuje w dwóch trzecich oficjalną statystykę i w jednej trzeciej – oceny ekspertów. W celu rankingowania wykorzystywanych jest 314 mierników, które uwzględniają tylko 60 krajów. IMD aplikuje cztery grupy kryteriów konkurencyjności: wyniki makroekonomiczne, skuteczność krajów, skuteczność biznesu, poziom infrastruktury. Takie podejście czyni ranking IMD bezstronnym, obiektywnym, ale jednocześnie dość konserwatywnym. Bardziej liberalna metodyka ŚFE, w przeciwieństwie do metodologii IMD, w jednej trzeciej składa się z danych statystycznych i w dwóch trzecich z ocen ekspertów³. Daje ona możliwość oszacowania większej liczby krajów. Ponieważ w rankingu IMD Ukraina nie jest obecna, w pracy skupiono się na rankingu ŚFE.

W celu ustalenia indeksu globalnej konkurencyjności krajów przez ŚFE najpierw grupuje się je według poziomu rozwoju ekonomicznego. Wyodrębnia się trzy grupy: kraje początkowej fazy rozwoju, kraje będące w stadium skutecznego rozwoju i kraje w stadium innowacyjnego rozwoju. Dla krajów wchodzących do pierwszej grupy źródłami konkurencyjności są albo surowce, albo tania robocizna. Dominuje tutaj konkurencja cenowa,

¹ Porter M.: Building Microeconomic Foundations Prosperity: Findings from Microeconomic Competitiveness Index, www.weforum.org.

² Cornelius P., Blanke J.: Growth Competitiveness Index: Recept Economic Developments and Prospects for a Sustained Recovery, www.weforum.org.

³ Ibidem.

a niski poziom płac odzwierciedla niski poziom wydajności pracy. Poziom konkurencyjności krajów drugiej grupy definiuje się skutecznością rynku siły roboczej, wysokim poziomem edukacji i przygotowania fachowego. Tutaj rozwijają się złożone procesy wytwórcze, w zakresie konkurencji dąży się do usprawnienia jakości produktów, faktycznie wzrasta wartość dodana. Dla fazy innowacyjnego rozwoju charakterystyczna jest zdolność konkurowania na globalnych rynkach dzięki absolutnej nowości wytwarzanych dóbr, ich unikalności i najwyższej jakości, przy jednoczesnym wzroście złożoności. Taka natura konkurencyjności leży u podstawy wysokiego poziomu życia.

3. Ocena poziomu konkurencyjności narodowej gospodarki Ukrainy

Pomimo iż tegoroczne sprawozdanie ŚFE zostało podane do wiadomości publicznej w warunkach niepewności gospodarki globalnej i przeniesienia akcentu aktywności ekonomicznej od krajów rozwiniętych do krajów rozwijających się, Ukrainie po obniżeniu miejsca w rankingu, w ciągu dwóch poprzednich lat na 17 punktów udało się odzyskać 7 punktów, plasując się w rankingu Światowego Forum Ekonomicznego (ŚFE), wśród 142 krajów świata, na 82 miejscu. Ukraina pozostaje jeszcze za takimi krajami, jak: Estonia, Czechy, Polska, Litwa, Słowacja, Rosja, wykazując opóźnienie od przeciętnego indeksu – 4,18.

Tabela 1

Ranking Ukrainy w Globalnym indeksie konkurencyjności

Kraj	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	Zmiana Rankingu 2010/2011	Zmiana Rankingu 2011/2012
USA	1	1	2	4	5	-2	-1
Niemcy	5	7	7	5	6	2	-1
Francja	18	16	16	15	18	1	-3
Chiny	34	30	29	27	26	2	1
Estonia	27	32	35	33	33	2	0
Polska	51	53	46	39	41	7	-2
Łotwa	45	54	68	70	64	-2	6
Rosja	58	51	63	63	66	0	-3
Kazachstan	61	66	67	72	72	-5	0
Bułgaria	79	76	76	71	74	5	-3
Rumunia	74	68	64	67	77	-3	-10
Ukraina	73	72	82	89	82	-7	7
Gruzja	90	90	90	93	88	-3	5
Liczba krajów	131	134	133	139	142		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Конкурентоспроможність економіки України: місце України в основних світових рейтингах. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Аналітична записка.

W klasyfikacji krajów według typu rozwoju ekonomicznego Ukraina znalazła się w grupie krajów z przejściowym, od ekstensywnego do intensywnego, typem rozwoju.

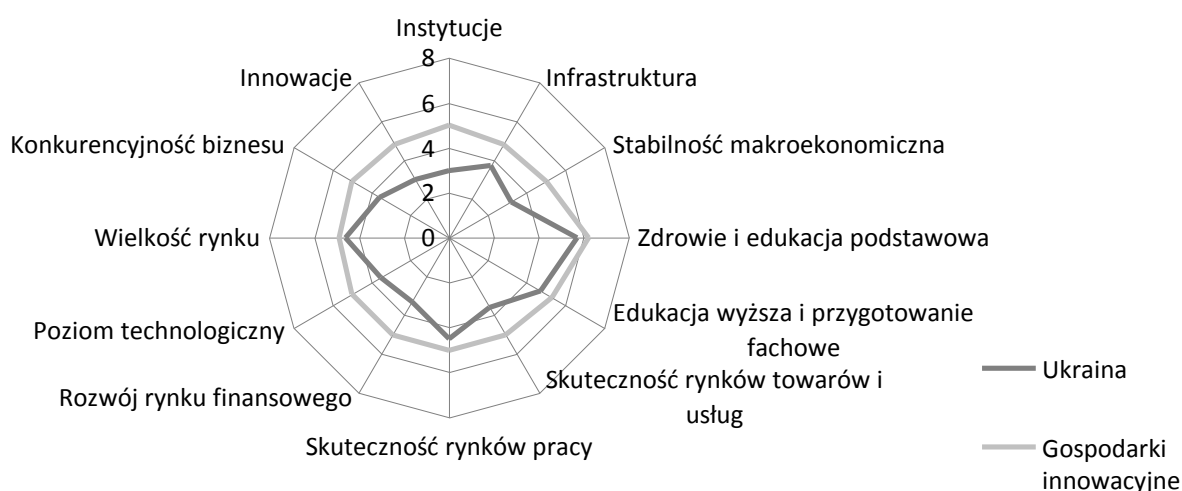
Tabela 2

Ranking Ukrainy wg typu rozwoju gospodarki

Gospodarki wg typu rozwoju	Liczba krajów	Punkty w rankingu (od 1 do 7)	PKB na osobę	Kraje	Ranking 2011/1012
Rozwój ekstensywny	37	1-4,2	Do 2 tys. \$	Czad	142
				Moldowa	93
				Wietnam	65
Przejściowe od ekstensywnego do intensywnego	24	3,5-5,2	2-3 tys. \$	Wenezuela	124
				Ukraina	82
				Katar	14
Intensywny rozwój	28	3,9-4,9	3-9 tys. \$	Salwador	91
				Chiny	26
				Malezja	21
Przejściowe od intensywnego do innowacyjnego	18	4,0-5,1	9-17 tys. \$	Liban	89
				Rosja	66
				Estonia	33
Innowacyjny	35	3,9-7,0	Powyżej 17 tys. \$	Grecja	90
				Czechy	57
				Szwajcaria	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Конкурентоспроможність економіки України: місце України в основних світових рейтингах. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Аналітична записка.

Jeszcze większe jest opóźnienie Ukrainy w stosunku do innowacyjnych gospodarek (rys. 1).

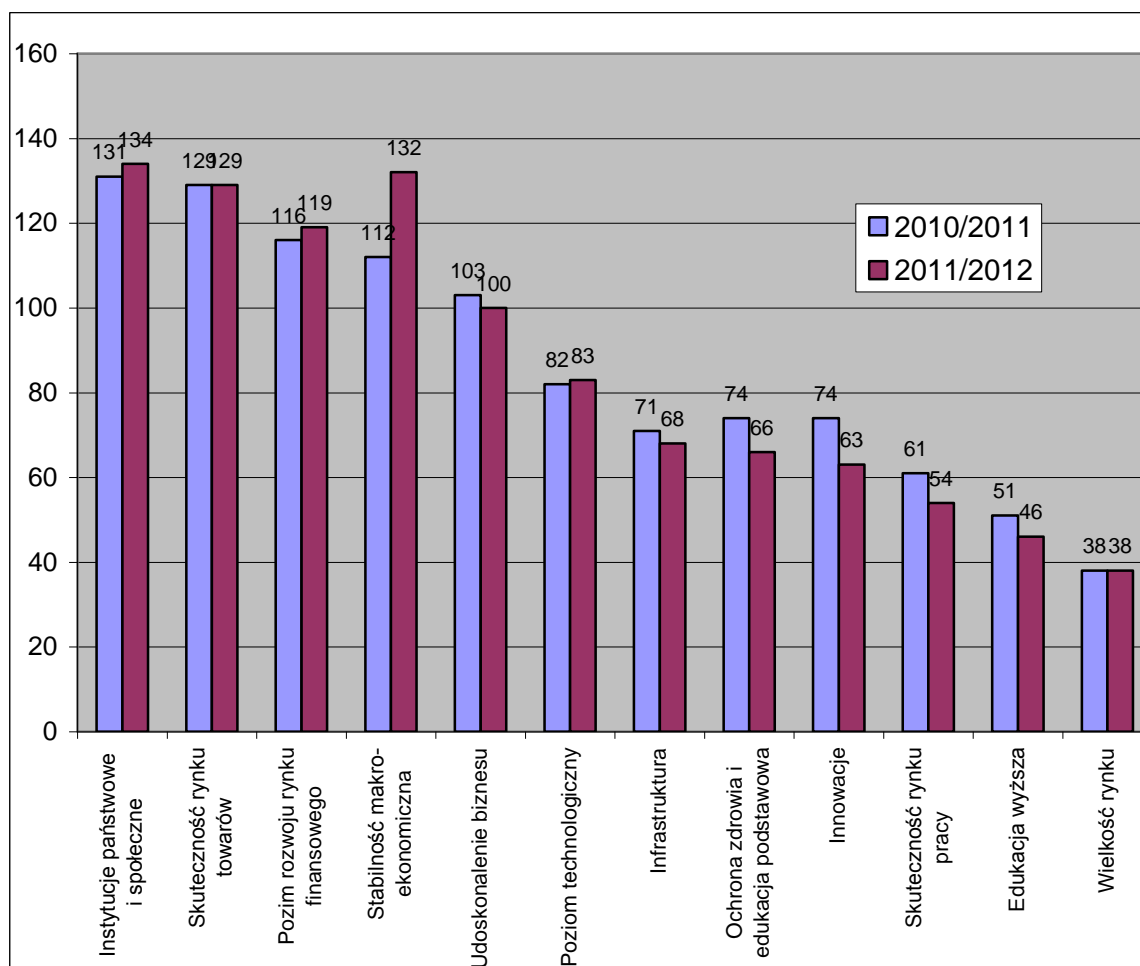

Rys. 1. Wyniki Ukrainy według składowych GCI

Fig. 1. Results of Ukraine according to the components of GCI

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Конкурентоспроможність економіки України: місце України в основних світових рейтингах. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Аналітична записка.

Wzrost miejsca Ukrainy w Globalnym rankingu stał się możliwy dzięki polepszeniu niektórych subindeksów, zaliczonych, według klasyfikacji warunkowej, do kategorii krytycznych opóźnień (rys. 2).

Rys. 2. Struktura GCI Ukrainy w sprawozdaniach 2010/2011-2011/2012

Fig. 2. GCI structure of Ukraine reports 2010/2011-2011/2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Конкуренентоспроможність економіки України: місце України в основних світових рейтингах. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Аналітична записка.

Wśród składników indeksu konkurencyjności Ukrainy najlepszy wynik osiągnął subindeks „Otoczenie makroekonomiczne” – wzrost o 20 punktów wśród wszystkich 12 subindeksów rankingu konkurencyjności.

Polepszenie tego subindeksu wynika z osiągnięcia lepszych wskaźników rozwoju gospodarki narodowej na tle wolniejszego tempa odbudowy gospodarki krajów świata po finansowym kryzysie 2008-2009. Wzrost rankingu wystąpił we wskaźnikach „deficyt państwowego budżetu” (o 29 punktów), „stawka dyskontu centralnego banku kraju”

(o 22 punkty), „poziom wewnętrznych oszczędności narodowych” (o 11 punktów) i „indeks cen spożywczych” (o 8 punktów). Dzięki ogólnej stabilizacji makroekonomicznej wskaźnik „kredytowy ranking kraju” wzrósł o 9 punktów. Deficyt sektora ogólnokrajowego zarządzania w Ukrainie obniżył się do 5,7% PKB w stosunku do 6,3% PKB w poprzednim roku i był istotnie niższy, aniżeli w zaawansowanych krajach (7,5%), m.in. USA (10,3%), Japonii (9,2%), krajach UE-27 (6,4%). Ukraina kontynuowała politykę dłużnego finansowania deficytu budżetu. Wskutek tego poziom długu państwowego stanowił 39,5% PKB, ale jednak pozostaje na poziomie niższym od krytycznego – 60% PKB. Ten fakt sprawił negatywny wpływ na wskaźnik „dług państwowy” (obniżenie o 24 punkty)⁴.

Ukrainie udało się pokonać negatywną tendencję do obniżenia poziomu narodowych oszczędności, który stanowił 17,4% PKB, jednak nie udało się osiągnąć wysokości 2007 roku. Tylko kraje azjatyckie nadrobiły opóźnienie od 2007 roku, przy czym maksymalne osiągnięcie uzyskały Chiny (53,4% PKB). Według podziału regionalnego w 2010 roku najniższą pozycję zajmują: wśród krajów-członków UE – Grecja (4,1%) i Portugalia (9,2%), wśród zaawansowanych krajów – USA (12,5%). Po raz pierwszy za ostatnie 8 lat wzrost cen spożywczych na Ukrainie zmniejszył się do poziomu jednocyfrowej liczby, osiągając 9,1%, ale wskaźnik ten pozostaje nieco wyższy w stosunku do pozostałych krajów postradzieckich (8,9%) i istotnie przekracza przeciętny poziom światowy (4,2%). Inflacja zostaje istotnym czynnikiem hamującym rozwój gospodarki ukraińskiej (6 miejsce na liście największych problemów prowadzenia biznesu w rankingu ŚFE 2011/2012)⁵.

W bilansie 2010 roku Ukraina według „Zdolności odpowiedzialności za swoje suwerenne zobowiązania” znalazła się na 90 miejscu (wzrost kredytowego wskaźnika rankingu o 9 punktów) i zyskała 37 punktów według notowania Globalnego rankingu kredytowego.⁶

Również w zakresie krytycznego opóźnienia polepszyła się ocena subindeksów „Poziom rozwoju rynku finansowego” (o 3 punkty) i „Państwowe i społeczne instytucje” (o 3 punkty). Pozytywne wyniki zostały uzyskane dzięki działaniom rządu Ukrainy, w zakresie stabilizacji rynku usług finansowych i zapoczątkowania reformy systemowej, w zakresie administracyjnym. Podniosło się znaczenie subindeksu „Poziom rozwoju rynku finansowego” – podwyższył się wskaźnik dostępności kapitału pożyczkowego (o 7 pozycji) wskutek wzrostu zaufania banków do pożyczkobiorców i wzrostu ich bazy zasobowej, a także wskaźnik obecności kapitału typu „venture” na rynku wewnętrznym (o 2 punkty). Polepszenie subindeksu „Państwowe i społeczne instytucje” spowodowane było głównie dzięki wzrostowi poziomu bezstronności przedstawicieli władz wykonawczych (o 32 punkty), a także poziomu zaufania społecznego do polityków (o 7 punktów). Tymczasem pozostałe elementy

⁴ Transparency International, www.transparency.org.

⁵ Ibidem.

⁶ Country Credit Survey, www.institutionalinvestor.com (станом на березень 2011).

pogorszyły swoje pozycje, a wskaźnik pewności banków (141 miejsce) został jednym z najgorszych na świecie – końcowe (142) miejsce w rankingu uzyskała Irlandia⁷.

Instytucjonalne środowisko, które zabezpiecza przejrzyste stosunki na rynku, obronę praw własności i praw konsumentów, stabilność systemu prawnego, a także skuteczność regulowania administracyjnego stanowią bazę rozwoju gospodarki rynkowej. Według poziomu zaawansowania państwowych i społecznych instytucji, które są bazą dla rozwoju konkurencyjności gospodarki rynkowej, Ukraina polepszyła swój ranking o 3 punkty. Mimo takiego postępu, subindeks ten pozostaje najgorszy wśród innych elementów rankingu konkurencyjności Ukrainy.

W rankingu 2011/2012 składniki subindeksu państwowych i społecznych instytucji miały zarówno dodatnie, jak i ujemne zmiany, co w całości obrazuje złożoność procesów politycznych, przebiegających na Ukrainie w 2010 roku i powiązane jest z zapoczątkowaniem reformowania wszystkich instytucji zarządzania państwowego, w tym reformy podatkowej i emerytalnej. Dzięki realizacji reform w zakresie administracyjnym, polepszyła się ocena przez respondentów, uczestniczących w ankietowaniu ŚFE, warunków prowadzenia biznesu na rynku wewnętrznym, w tym – do zanikania „faworytyzmu” przy podejmowaniu decyzji przez przedstawicieli władzy państwowej (+32 punkty w stosunku do poprzedniego roku), wzrostu zaufania społeczeństwa do polityków (+7), redukcji nieuzasadnionych wydatków państwowych (+6). Jednocześnie pozostaje opóźnienie w zakresie skutecznego zarządzania korporacyjnego (-16), obrony biznesu przed przestępczością (-12), wzrostu łapówkarstwa (-7)⁸.

Tabela 3

Miejsce Ukrainy w indeksie korupcji

2007		2008		2009		2010	
miejsce	kraj	miejsce	kraj	miejsce	kraj	miejsce	kraj
1	Dania	1	Dania	1	Nowa Zelandia	1	Dania
61	Polska	58	Polska	49	Polska	41	Polska
64	Bułgaria	67	Gruzja	66	Gruzja	68	Gruzja
69	Rumunia	70	Rumunia	71	Bułgaria	69	Rumunia
79	Gruzja	72	Bułgaria	71	Rumunia	73	Bułgaria
118	Ukraina	134	Ukraina	139	Białoruś	127	Białoruś
143	Rosja	147	Rosja	146	Rosja	134	Ukraina
150	Białoruś	151	Białoruś	146	Ukraina	154	Rosja
150	Tadżikistan	151	Tadżikistan	158	Tadżikistan	172	Turkmenistan
179	Somalia	180	Somalia	180	Somalia	178	Somalia

Źródło: Transparency International, www.transparency.org.

⁷ Country Credit Survey, www.institutionalinvestor.com.

Jednocześnie w zakresie krytycznego opóźnienia według ŚFE 2011/2012 miały miejsce tendencje przeciwne do wzrostu. Zwłaszcza, wartość subindeksu „Udoskonalenie biznesu” zmniejszyło się o 3 punkty wskutek pogorszenia warunków rozwoju kooperacji klastrowej pomiędzy produkcją i działalnością naukowo-badawczą (spadek o 13 punktów), nastawienia na delegowanie pełnomocnictwa w zarządzaniu korporatywnym (o 11 punktów), a także wsparcia rozwoju przedsiębiorczości lokalnej (o 9 punktów). Bez zmian pozostał subindeks „Skuteczności rynku towarów” (129 miejsce).

Przedstawione powyżej subindeksy w zakresie krytycznego opóźnienia ukazują problemy, których rozstrzygnięcie jest najpilniejsze dla gospodarki narodowej Ukrainy. Jednocześnie takie działania powinny odbywać się bez strat, które niestety miały miejsce w zakresie zarówno potencjalnych zagrożeń, jak i przewagi konkurencyjnej.

W zakresie zagrożeń potencjalnych tylko subindeks „Technologiczne przygotowanie” „zademonstrował” wzrost (o 1 punkt), głównie na skutek kontynuowania rozwoju rynku informacyjnych technologii poprzez polepszenie zdolności przepustowej Internetu i jego jakości, a także pozytywnych tendencji w kierunku wdrażania w przedsiębiorstwach nowych procesów technologicznych (wzrost o 14 punktów). Polepszenie pozycji według poziomu wykorzystywania nowych technologii o 1 punkt osiągnięto przede wszystkim wskutek:

- kontynuowania rozwoju rynku informacyjnych technologii w segmencie szerokopasmowego dostępu do szybkiego Internetu,
- pozytywnych przesunięć w kierunku wdrażania nowych procesów technologicznych (o 3,4%).

Inne subindeksy z zakresu potencjalnych zagrożeń ukazują tendencję do pogarszania rankingu, przy tym największe straty (obniżka o 11 punktów dotyczy subindeksu „Innowacji” – 74 miejsce).

Jednak przez ekspertów odnotowano stabilizację sytuacji w działalności innowacyjnej w zakresie „Poparcia rządu dla rozwoju przodujących technologii” po jej spadku o 31 punktów w GCI 2009/2010 i o 27 punktów w GCI 2010/2011.

Ukrainie udało się zachować przewagi konkurencyjne, chociaż ich lista, niestety, nie jest długa i obejmuje tylko 16 pozycji (tabela 4).

Pomimo tego, iż według subindeksu skuteczności rynku pracy Ukraina pogorszyła swoje miejsce w rankingu o 7 punktów, przede wszystkim wskutek dużej luki pomiędzy dynamiką poziomu płac a tempem wzrostu wydajności pracy, a także wskutek odejścia utalentowanych ludzi, to jednocześnie polepszyła się sytuacja na rynku pracy – poziom zatrudnienia wzrósł do 58,5% w porównaniu do 57,7% w 2009 roku. Warto zauważyć, iż istotnych zmian w kodeksie pracy nie było.

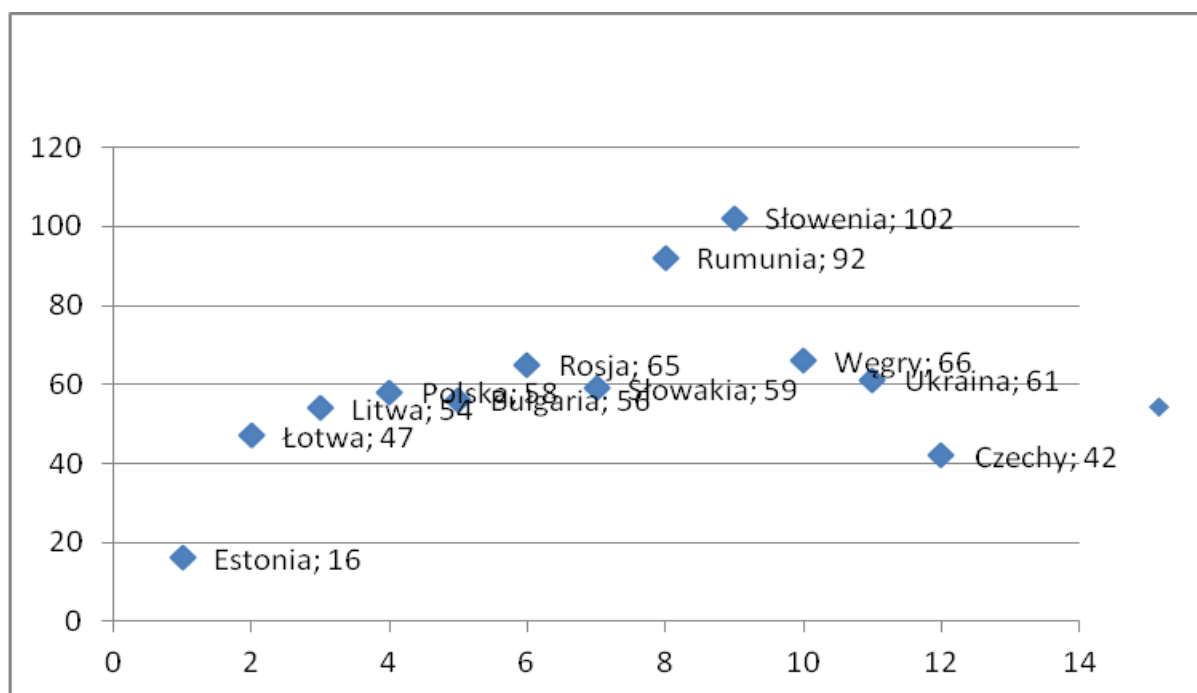
⁸ Transparency International, www.transparency.org.

Tabela 4

Lista przewag konkurencyjnych Ukrainy

	Wskaźniki	Miejsce (od 1 do 139)
1.	Indeks zabezpieczenia prawnego (dane statystyczne)	6
2.	Ogarnięcie edukacją wyższą (dane statystyczne)	8
3.	Praktyka przyjmowania i zwolnienia pracowników	18
4.	Koszty na zwolnienia (dane statystyczne)	21
5.	Jakość komunikacji kolejowej	25
6.	Płace i wydajność	26
7.	Zatrudnienie kobiet w prywatnym sektorze (dane statystyczn)	32
8.	Indeks wielkości rynku wewnętrznego (dane statystyczne)	37
9.	Indeks: udział w rynku zewnętrznym (dane statystyczne)	37
10.	Zdolność innowacyjna	37
11.	Bariery taryfowe	40
12.	Poziom edukacji matematycznej	42
13.	Ogarnięcie edukacją średnią (dane statystyczne)	44
14.	Telefoniczne sieci (statystyczne dane)	47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Конкуреноспроможність економіки України: місце України в основних світових рейтингах. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Аналітична записка.

Rys. 3. Miejsce Ukrainy według skuteczności rynku pracy

Fig. 3. Position of Ukraine according to the efficiency of the labor market

Jedyną bezapelacyjną na dziś przewagą konkurencyjną pozostaje subindeks „Wielkość rynku”, według którego Ukraina osiągnęła najwyższą pozycję – 38 miejsce. To znaczy, że potencjalne rynki zbytu dla ukraińskich towarów, zarówno wewnętrzny, jak i zewnętrzny, pozostają dosyć pojemnymi i zdolnymi do integracji w międzynarodowym podziale pracy na

zasadach walki konkurencyjnej. Zwłaszcza w 2010 roku wielkość rynku wewnętrznego Ukrainy powiększyła się o 19,0% i wyniosła 141,9 mld \$, przy czym rynek zewnętrzny – wzrósł o 27,7% i stanowił 69,3 mld \$.⁹

Ocena krajów świata w rankingu konkurencyjności 2011/2012 przebiegała na tle zaostrenia nowego ryzyka stabilności finansowej. Na początku 2011 roku tempo odnowy ekonomicznego wzrostu w świecie ogółem było dosyć stabilne w ramach prognozowanego przez MFW poziomu 4,4%. Jednak od połowy bieżącego roku obserwowano zaostrenie problemów obsługiwania i umorzenia suwerennych długów zgromadzonych w oddzielnych krajach strefy Euro i w USA, co spowodowało negatywny wpływ na rozwój światowej ekonomiki (w wrześniu prognoza MFW została obniżona o 0,4 punkta). Zauważalny jest fakt, że większość zaawansowanych krajów demonstruje opieszale charakter „powrotu do zdrowia”. Dane procesy odzwierciedliły się w GCI 2011/2012, m.in. obserwowano pogorszenie środowiska makroekonomicznego w USA (90 miejsce wobec 87 w poprzednim rankingu), Grecji (80 miejsce wobec 67), a także trwające zmniejszenie opóźnienia pomiędzy zaawansowanymi krajami i krajami rozwijającymi się, od 1,3 punkta w 2005 roku do 0,8 w 2011 roku.

4. Wnioski

Pomimo dużego naturalnego, przemysłowego i naukowego potencjału determinanty przewag konkurencyjnych Ukrainy są rozwinięte jeszcze niewystarczająco. Potrzeba życiowa zdobycia pozycji w konkurencji na światowych rynkach, z uwzględnieniem obecnego potencjału, spowodowała w latach 90. wzrost konkurencyjności gospodarki narodowej według scenariuszu najprostszego modelu – modelu przeżywania w surowym otoczeniu konkurencyjnym na podstawie czynników produkcyjnych. Najbardziej konkurencyjnymi branżami ukraińskiej gospodarki okazały się produkcja metali i wyrobów z nich, chemiczne i spokrewnione branże przemysłu, usługi, transport, a przede wszystkim wykorzystanie rurociągów. To stanowiło szkielet konkurencyjności narodowej, ponieważ ich łączny udział w eksporcie towarów i usług w tym czasie wahał się w granicach 54-60%. Trzy główne składowe ukraińskiego eksportu w latach 1997-2000 pełniły rolę swoistej „lokomotywy”. Ten fakt potwierdza bardzo wrażliwą strukturę eksportu, która koncentruje się w sektorach, charakteryzujących się przeważnie cenową konkurencją i oznacza, że właśnie cena, a nie technologiczny poziom produkcji albo parametry jakościowe jest decydującym czynnikiem konkurencyjności. Oprócz tego, taki eksport jest wrażliwy na działania innych konkurentów,

⁹ Ibidem.

a przychody z eksportu wyraźnie wahają się w czasach dysproporcji cyklicznych lub koniunkturalnych.

Teoretyczne przesłanki wzmocnienia konkurencyjności Ukrainy wskazują na to, że trzonem nowoczesnego modelu międzynarodowej konkurencyjności gospodarki ukraińskiej powinno być tworzenie konkurencyjnych przewag na bazie innowacyjnej. Organizacyjno-instytucjonalną formą, w ramach której konkurencyjne przewagi Ukrainy zyskają nowoczesną skuteczną realizację, zostaną makrotechnologie. Mogą nimi być dwa rodzaje makrotechnologii: „Ukraina – tranzytowe mocarstwo” i „Ukraina – wysoko-technologiczne, lotniczo-kosmiczne mocarstwo”, dla wdrażania których zostały stworzone realne podstawy.

W nowoczesnej sytuacji rzeczą wielkiej wagi jest stworzenie transparentnej, uzasadnionej strategii wyjścia z kryzysu dla uzdrowienia gospodarki. Problemy rozwoju ekonomicznego muszą być priorytetowymi przy definiowaniu polityki w nowoczesnych warunkach ekonomicznych. To wymaga od Ukrainy formułowania nowej ekonomicznej polityki i realizacji reform instytucjonalnych. Sprawozdanie i rankingi ŚFE mogą zostać narzędziem, za pomocą którego można oszacować potencjał narodowej ekonomiki i definiować kluczowe czynniki wzrostu ekonomicznego.

Bibliografia

1. Cornelius P., Blanke J.: Growth Competitiveness Index: Recept Economic Developments and Prospects for a Sustained Recovery, www.weforum.org.
2. Country Credit Survey, www.institutionalinvestor.com.
3. Porter M.: Building Microeconomic Foundations Prosperity: Findings from Microeconomic Competitiveness Index, www.weforum.org.
4. Конкурентоспроможність економіки України: місце України в основних світових рейтингах. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Аналітична записка.
5. Конкурентоспроможність України: оцінка Світового економічного форуму (за Звітом про глобальну конкурентоспроможність 2011-2012). Аналітична записка.

Abstract

This article presents different methods estimate the competitiveness of the national economy on the basis approaches of different authors. Shown achievements and examines the reasons behind the problems of the national economy of Ukraine – based on ranking by the World Economic Forum.